

Fons d'armari... psicòtic

La història. Pamplona, avui. Havent treballat vint anys muntant mobles, Damián és acomiadat i, enfurismat, s'amaga dins un armari instal·lat en un camió de repartiment que el porta a una casa familiar als afores, on viuen Lucía, el seu marit Fede i la filla Maria, un cop allí Damián s'hi troba bé...

Les formes. 'Podria estar tancat en la closca d'una nou i sentir-me rei d'un espai infinit', exclama el príncep Hamlet shakespearità. El prolífic Juan José Millás també s'ho creu escrivint "Desde la sombra", que ha adaptat el guionista David Muñoz (Madrid, 54 anys), tot convertint-la, gairebé, en novel·la gràfica. Per tant, "No mires a los ojos" resulta un calidoscopi visual

que, en mirar-lo fit a fit des de la butaca, vol hipnotitzar-te a través els ulls d'un autista voyeur, el tal Damián. Amb aquest hipnòtic i truculent material, Félix Viscarret (Pamplona, 47 anys) dirigeix amb ritme pausat, envoltant la claustrofòbica panòplia d'imatges a redós del psicòtic Damián i la seva solitud sistèmica. Com en qualsevol relat fantasiós, es tracta de posar a dormir la versemblança i deixar-te agombolar en ambients onírics, on realitat i ficció pretenen hibridar-se, esvanir-se en un joc d'aventures de mai no acabar. Amb semblant còctel audiovisual convé no

rumiar massa, deixant la resaca pel final. Mentrestant, "No mires a los ojos" fica mà a recurrents "flash-back" que airegen el carregat ambient d'un armari trampós, saltant a un plató televisiu digne de les anomenades teleescombreries. Així, la pel·li d'avui assaja una certa crítica mediàtica barrejada amb tocs de comèdia familiar, passant a melodrama infantil i

juvenil, i per completar la vetllada autista, escenes d'infidelitat conjugal no exemptes d'un cert fetixisme onanista d'anar pel fons d'armari de doble fons. Tot i el garbuix genèric, director i guionista es passen pel forro un profilàctic sentit de l'humor. A no ser que el protagonista Damián sigui contracció de Damián i armari, Darmari. No crec. A desta-

car Paco León en l'asocial Darmari, és a dir, Damián. Amb l'Iñaki Gabilondo interpretant-se a si mateix. No miris als ulls. ¿Doncs, sinó?

El fons. De la mateixa manera que se surt de l'armari, s'hi pot entrar per sempre més, i de per vida.

La imatge. Lucía i Damián tancats cadascú en el seu armari, a tocar pel doble fons.

La frase. "La mente es muy puta, Iñaki", etziba el fantasma Damián. De fet, no és que sigui promíscua. Ella va per lliure, "es la loca de la casa".

La recomanació. Addictes a relats onírics.

No mires a los ojos

Director: Félix Viscarret.

Intèrprets:

Paco León, Alex Brendemühl, Leonor Watling, Juan Diego Botto, María Romanillos.

Espanya-Bèlgica, 2022. 107'.

JCA Alpicat